

150. ОУ "Цар Симеон Първи"

адрес: гр. София, ж.к. "Дружба" - IV част, ул. "Делийска воденица" №11

телефон: 02 / 897 6663

e-mail: info-2207150@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:/n/

Виолена Велкова - Иванова
Директор на 150. ОУ
„Цар Симеон Първи“

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

**ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ СПЕЦИАЛИСТИ ПО ВРЕМЕ НА
ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ**

В 150. ОУ „ЦАР СИМЕОН ПЪРВИ“

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

*Програмата е приета на заседание на ПС, Протокол № 10 от 13.09.2023г. и е
утвърден със заповед РД 12-962 / 13.09.2023г. на директора на училището*

❖ Начален етап

1. Гражданско образование:

А. Междупличностни отношения

1. „Аз – малкият човек”
2. Кой съм аз? - себепознание, себеразбиране, себеосъзнаване.
3. Какъв съм бил? – разказ за интересни моменти от живота
4. Какъв съм сега? – ставам голям
5. Какъв ще стана? – рисунка, рисуват себе си като големи с коментар на професионални желаниа.
6. Ние си приличаме , ние сме различни – индивидуалност, група, общност.
7. Групова работа върху приликите между деца от различни етноси и раси.
8. Заедно. Ролеви игри.

Б. Социална среда

1. Нашето училище.
2. Ученик. Права и задължения.
3. Ученик. Отговорности.

В. Права на човека

1. Групова работа – кое е разрешено и кое не.
2. Проблемни училищни ситуации. Справедливост.
3. Нашият клас – толерантност и сътрудничество.
4. Ролеви игри за групова сплотеност.
5. Институции в подкрепа на правата на детето.
6. Права на детето

Г. Демократично гражданство

1. Идентичност.
2. Граждански ценности.

Д. Власт, политика и демократични ценности

1. Държавни институции и ролята им за развитието на децата.

Е. Социална политика, справедливост и солидарност

1. Лично и общностно благополучие.
2. Ролева игра: Умения за общуване, солидарност

2. Здравно образование:

А. Психично здраве и личностно развитие

1. Ролеви игри в различни ситуации за изразяване и разпознаване на чувствата.

Б. Физическо развитие и дееспособност

1. Части на човешкото тяло
2. Ролята на физическите упражнения за тонуса на тялото.
3. Дейности и игри за развитие на опорно – двигателния апарат.

В. Превенция на употребата на психоактивните вещества

1. Видове психоактивни вещества.
2. Пасивно пушене.

Г. Безопасност и първа помощ

1. Рисково и нерисково поведение.
2. Първа помощ при порязвания , одрасквания , ожулвания , изгаряния , ужилвания, навяхване, изкълчване.

Д. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции

1. Зачеване и раждане на деца.
2. Хигиена на половата система.
3. Ролева игра – поведения , свързани със сексуално насилие и злоупотреба.

Е. Лична хигиена

1. Хигиена на тялото, дома, облеклото.
2. Заболявания на венците, зъбите и устната кухина.
3. Хигиена на очите при писане , гледане на телевизия
4. Ролева игра – правилна стойка на чина.

Ж. Хранене

1. Класификация на храните в хранителни групи.
2. Ролева игра – съставяне на балансирано дневно меню.
3. Здравословно хранене.

3. Екологично образование

А. Енергия и климат

1. Източници на енергия
2. Ролева игра – дейности, които заплашват озоновия слой.

Б. Общество и околна среда

1. Природозащитни организации.
2. Ролева игра – дейности в защита на природата.

В. Биологично разнообразие

1. Опазване на природата.
2. Разумно ползване на природните ресурси.

Г. Вода, почва, въздух

1. Основни компоненти в състава на атмосферния въздух.
2. Ролева игра – пестене на вода в общността.

Д. Потребление и отпадъци

1. Отпадъците и начина на живот на хората.
2. Видове отпадъци.
3. Ролева игра – правила за отговорно поведение в паралелката , училището , семейството , на улицата , в планината.

4. Интеркултурно образование

А. Културни идентичности

1. Семейство. Брак.
2. Дом. Уют. Сигурност.
3. Разлика между жилище и дом.
4. Етнически общности
5. Моят род. Родословно дърво.
6. Изработване на схема за родословно дърво.

7. Родови характеристики. Символ. Традиции.

Б. Културна осъзнатост

1. Значимост на културата на човешките общности
2. Ролева игра – позитивни интеркултурни взаимодействия.

В. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия.

1. Умения за сътрудничество в мултикултурни екипи.

Г. Интеркултурно образование и права на човека

1. Дискриминация. Същност.
2. Основни международни и национални нормативни документи за човешките права.

❖ Прогимназиален етап

1. Гражданско образование:

А. Междоличностни отношения

1. Влияние на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведение.
2. Ролева игра – различни ситуации.

Б. Социална среда

1. Форми на ученическо самоуправление.

В. Права на човека

1. Избирателно право в България.
2. Права на детето.
3. Документи, институции и организации, които гарантират правата на детето.

Г. Демократично гражданство

1. Държава.
2. Ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот.

Д. Идентичности и различия в обществото

1. Етническа, религиозна и езикова принадлежност.
2. Обществено значение на различните професии и техния принос за общото благополучие.
3. Образованието – фактор за личностното развитие.

Е. Власт, политика и демократични ценности

1. Разделение на властите и върховенство на закона.

Ж. Социална политика, справедливост и солидарност

1. Значение на равенството, сигурността и толерантността в обществения живот на страната.
2. Ролева игра: Умения за общуване, солидарност.

З. Глобализация, плурализъм и толерантност.

1. Демографски взрив и последици.
2. Опазване на околната среда като стратегия за оцеляването и развитието на човечеството.

2. Здравно образование:

А. Психично здраве и личностно развитие

1. Физически и личностни промени, които настъпват в процеса на порастването.
2. Изграждане и поддържане на положителен „Аз – образ”
3. Ролева игра – основни стъпки в процеса на вземане на решение.
4. Позитивно мислене. Справяне със стрес и негативни емоции. Техники.
5. Ролева игра – поставяне на краткосрочни и дългосрочни цели.
6. Ролева игра – съотнасяне на информацията, свързана с различни професии със собствените желания и възможности.

Б. Физическо развитие и дееспособност

1. Части на човешкото тяло - клетки, тъкани, органи, системи.
2. Умения за предпазване от болести на различни части на тялото.
3. Ролева игра – умения за дневно, седмично, месечно, сезонно и годишно планиране на физически дейности и упражнения.

В. Превенция на употребата на психоактивните вещества

1. Анализ на резултатите от употребата на психоактивни вещества
2. Лични мотиви за избора по отношение на психоактивните вещества.

Г. Безопасност и първа помощ

1. Ролева игра – Умения за отстояване на безопасно поведение и оказване на първа помощ при шок, силно кръвотечение, задавяне, отравяне, изгаряне счупване на крайник.

Д. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции

1. Анатомия и физиология на мъжката и женската полова система и процесите на репродукция.
2. Болести предавани по полов път.
3. Сексуалността – естествена част от живота.
4. Фактори , свързани със създаване и поддържане на дом , с планирането и поддържането на семейство.

Е. Лична хигиена

1. Оптимално съчетаване на умствено , физическо натоварване , почивка и сън.
2. Стратегии за ефективно учене.
3. Активни форми на отдих.

Ж. Хранене

1. Функциониране на храносмилателната система.
2. Функции и източници на витамини и минерали.
3. Здравословно хранене.
4. Взаимовръзка между хранене и другите ежедневни дейности.
5. Меню. Диета. Необходимост.
6. Качества на храната.
7. Основни принципи на здравословното хранене.
8. Количествено и качествено разпределение на храната .
9. Нездравословни навици и традиции при храненето.

3. Екологично образование

А. Енергия и климат

1. Енергийни източници – въглища, нефт, природен газ, вода, вятър, слънце
2. Взаимовръзка между промените в климата и природните бедствия /бури, наводнения, суша/
3. Озонов слой.
4. Енергиен баланс.

Б. Общество и околна среда

1. Обществени кампании, свързани с екологични проблеми.
2. Опазване на околната среда.
3. Ролята на институциите и неправителствените организации , занимаващи се опазване на околната среда.
4. Ролева игра – приносът на всеки човек и начина му на живот за опазване на природата.

В. Биологично разнообразие

1. Популярни видове, важни за общността видове растения.
2. Защитени и изчезнали видове животни.
3. Причини и заплахи, водещи до намаляване на биологичното разнообразие и изчезване на определени видове.
4. Дискусии :
  - а. Браконьерство
  - б. Незаконна търговия със защитени видове.
  - в. Индустриално селско стопанство
5. Категории – резерват, национален парк, природен парк.

Г. Вода, почва, въздух

1. Проекти на теми:

- а. възстановяване и устойчиво използване на биологичните ресурси .
  - б. основни източници на замърсяване на водата , почвата и въздуха.
  - в. основни заплахи на компонентите на околната среда.
2. Съвременни подходи за намаляване на шума в градска среда.
  3. Промени във всекидневното поведение и навици , които могат да доведат до намаляване на замърсяването на въздуха , водите и почвите.

Д. Потребление и отпадъци

1. Основни видове замърсявания на различните компоненти на околната среда.
2. Дейности от човешкото всекидневие като източници на замърсяване.
3. Видове различни отпадъци.
4. Рециклиране – изработване на проекти.
5. Групиране на продукти, съдържащи опасни вещества и видове химикали, използвани във всекидневието.
6. Правила за действие при инциденти с опасни химични вещества и смеси.

4. Интеркултурно образование

А. Културни идентичности

1. Колективна памет.
2. Национална и етническа идентичност.
3. Различни измерения на културна идентичност.

Б. Културна осъзнатост

1. Формиране на стереотипи и предразсъдъци.

2. Саморефлексивни нагласи по отношение на собствената културна идентичност.

В. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия.

1. Исторически примери за проява на толерантност между представители на различни културни общности.
2. Преодоляване на стереотипи и предразсъдъци в процеса на интеркултурните взаимодействия.
3. Правила и умения за решаване на конфликти в мултикултурна среда.
4. Училищни и извънучилищни прояви – готовност за включване.
5. Интеркултурни отношения
6. Календар на съвместно отбелязване на културно специфични празници, фолклорни фестивали.

Г. Интеркултурно образование и права на човека

1. Индивидуални и групово – специфични човешки права.
2. Идентифициране на случаи на нарушаване на човешки права – ролева игра.